

Številka: 013-15/2024/29

Datum: 14. 6. 2024

ZAPISNIK

123. seje Strokovnega sveta Republike Slovenije za izobraževanje odraslih,

ki je bila v sredo, 12. 6. 2024, ob 13. uri

Prisotni člani: dr. Sonja Kump, dr. Borut Mikulec, Suzana Kljun, Eva Mermolja, Dragica Glažar, mag. Jasna Kržin Stepišnik, Irena Kuntarič Hribar, Tjaša Polc

Odsotni člani: Mateja Gerečnik, Nada Uršič Debeljak, dr. Matej Forjan, mag. Brigita Kruder, Bojana Sever, Gregor Sepaher, Sanja Leban Trojar

Ostali prisotni: Teja Dolgan, mag. Marko Šiška (oba MVI), dr. Tanja Rupnik Vec, mag. Andrej Sotošek, (oba ACS)

Predsednica je uvodoma pozdravila novo članico strokovnega sveta Tjašo Polc, ki je na predlog GZS zamenjala mag. Ines Gergorič. Napovedala je, da bo pri točki razno predlagala enako zamenjavo tudi v Komisiji za obravnavo strateških vprašanj.

Člani SSIO so soglasno sprejeli predlagani dnevni red:

1. Sprejem zapisnika 122. seje
2. Letni program izobraževanja odraslih LPIO 2023, Poročilo o uresničevanju
3. Poročilo o delu Sveta za kakovost in evalvacije za leto 2023
4. Razno
  - Predlog za člana Državne komisije za poklicno maturo

Ad 1.

Člani niso imeli pripomb na zapisnik 122. seje z dne 17. 4. 2024.

SKLEP 1/123: Člani Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih sprejemajo zapisnik 122. seje SSIO z dne 17. 4. 2024.

Ad 2.

Letni program izobraževanja odraslih LPIO 2023, Poročilo o uresničevanju, je predstavil mag. Andrej Sotošek.

Povzetek poročila:

Celotna sredstva so bila v letu 2023 realizirana v 109,3 %. Najslabše so sredstva črpala MP (80,0 %), MDDSZ (91,0 %) in MK (94,5 %), najboljše pa MZ+ZZSZ (141,4 %), MOPE (121,9 %) in MZI-AVP (113,7 %). Relativno nizek je bil delež ESS sredstev (19,9 %).

V letu 2023 je bil obseg sredstev znižan za 13.681.710 EUR (25 %) glede na leto 2022. V LPIO 2024 pa so načrtovana sredstva v višini 92.502.916,75 EUR, kar je 70 % več kot je bilo realiziranih sredstev v letu 2023. Načrtovan delež ESS sredstev je 48 %.

Na vseh prednostnih področjih se deleži načrtovanih in realiziranih sredstev povečujejo, razen na tretjem prednostnem področju. V LPIO 2023 so bila prvič načrtovana sredstva na četrtem prednostnem področju (raziskave in razvoj) na posebnih samostojnih proračunskih postavkah MVI v sklopu LDN ACS.

Stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let (delež v %):

Udeležba v formalnem in neformalnem izobraževanju: Po preobratu v letu 2021, se je v letu 2022 stopnja udeležbe odraslih v VŽU dvignila na 21,6 %, kar je bistveno več od povprečja EU 27 (11,9 %). V letu 2023 je udeležba padla na 19,9%. Je še nad povprečjem EU 27, ki se je dvignila za skoraj odstotek (12,7 %). EUROSTAT prvič meri po novi metodologiji podatke za 2022. Slovenija je relativno visoko (38 %), nad povprečjem EU 27 (25,9 %).

Udeležba v priložnostnem učenju po UIO: Udeležba se v Sloveniji dviguje. V letu 2023 je 74,1 %, kar je krepko nad povprečjem EU 27 (64,2 %).

Podatki udeležbe odraslih 25-64 let po izobrazbi in indeksu vključenosti med manj in bolj izobraženimi kažejo, da se je indeks vključenosti med manj in bolj izobraženimi v letu 2023 povečal (6,2) v primerjavi z letom 2022 (5,8).

Prvo prednostno področje - V javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba bila, se bo vključilo najmanj 70% več odraslih kot leta 2019 (3.612 v letu 2019 in 6.140 v letu 2030). Vpis vanje se vsako leto postopno dviguje in je v letu 2023 višji za 57 % kot v letu 2022, na račun vpisa v ZIP in presega vpis v letu 2019. Izrazito se pozna zaključek projektov TPK in izvajanje JVP za pridobivanje temeljnih kompetenc odraslih. Vpis se vsako leto dviguje tudi v druge JVIP, razen v programe UŽU, kjer izrazito pada (177 % zadnje leto). Se je pa izredno dvignil vpis v RPO (56 %). Tudi po podatkih CEUVIZ se je skupna udeležba v zadnjem letu dvignila (7,3 %).

Vključenost starejših odraslih v starosti od 65 do 74 let v programe VŽU se bo s 4,0% (ANP4t 2019) povečala na 5,5% (ANP4t 2030). Udeležba v letu 2023 se je zmanjšala na 6,7 % (v letu 2022 je bila 7,0 %), s čimer je bil kazalnik resolucije dosežen (5,5 %) oz. presežen.

Vključenost odraslih v starosti od 55 do 64 let v katero koli obliko organiziranega izobraževanja se bo s 27 % (UIO 2016) povečala na 35 % (UIO 2028). Podatki za leto 2022 so bili objavljeni konec aprila 2023. Udeležba odraslih (55 – 64 let) se je sicer rahlo dvignila na 27,9 % v primerjavi z letom 2016 (27,3 %).

Vključenost nižje kvalificiranih odraslih v starosti od 25 do 64 let (ISCED 0-2) v VŽU v zadnjih 12 mesecih bo vsaj 30 % do 2030. Vključenost nizko kvalificiranih odraslih (ISCED 0-2) med 25 in 64 let se sicer pri vsakem merjenju dviguje, vendar prepočasi, da bi dosegli kazalnik v letu 2028. Slovenija je krepko pod povprečjem EU 27, zato bodo potrebni dodatni intenzivni ukrepi.

Delež odraslih v starosti od 16 do 74 let z doseženimi najmanj temeljnimi digitalnimi spretnostmi bo 70 % do leta 2030. Delež se pri vsakem merjenju zmanjšuje in se je v letu 2023 zmanjšal na 46,7 %. Beležimo obratni trend, kot ga načrtujemo v kazalniku.

Cilj: Zvišati izobrazbeno raven odraslih.

Kazalnik: Delež vključenih odraslih v program OŠO v starosti od 45 do 55 let se bo od leta 2020 do leta 2030 vsako leto povečal za 2 % glede na predhodno leto in je trend pozitiven.

Trend vpisa je v nasprotju s postavljenim kazalnikom, saj se je v letu 2023 znižal kar za 31 %. Da bomo obrnili trend vpisa in pričeli dosegati kazalnik, je potrebno pripraviti ustrezne ukrepe za doseganje kazalnika.

Kazalnik: Delež odraslih v starosti od 25 do 64 let z dokončano najmanj štiriletno srednjo strokovno izobrazbo se bo z 62,8 % v letu 2019 povečal na 68 % v letu 2030.

Ker smo kazalnik deleža odraslih v starostnih skupinah do 44 let že dosegli (kazalnik je 68 %), je potrebno vso pozornost, ukrepe, aktivnosti na področju doseganja štiriletne srednješolske izobrazbe nameniti ciljni skupine nad 44 let. To pa je 254.296 odraslih oziroma 64 % odraslih med 25 in 64 let.

Cilj: Povečati usposobljenost prebivalstva za uspešno odzivanje na potrebe trga dela.

Kazalnik: Od vključenih oseb v APZ (brezposelni in zaposleni) bo 50 % vključenih v programe izobraževanja in usposabljanja do leta 2030. Trend padanja števila brezposelnih oseb na letni ravni.

Nominalo se zmanjšuje tudi vključenost v aktivnosti APZ, delež pa je v letu 2023 drastično padel na (20,7 %). Bistveno večji padec vključenosti kot zmanjševanje števila brezposelnih. V prihodnje intenzivneje in bolj sistematično nagovarjati brezposelne za vključevanje v aktivnosti APZ.

Kazalnik: Delež podeljenih NPK v okviru APZ se bo do leta 2030 povečal za najmanj 40% glede na leto 2020. Če bi se ta delež dvigoval v skladu s trendom zadnjih treh let (+0,2 %), bi dosegli v letu 2030 5,4 % delež brezposelnih, ki so pridobili NPK v sklopu APZ. Žal se je v letu 2023 trend vključenosti v APZ in v NPK obrnil v bistveno zmanjševanje vključenosti in kazalnika ne bomo dosegli, zato je potreben sistemski in strokovni premislek glede kazalnika.

Četrto prednostno področje- Raziskave in razvoj.

Cilj: Okrepiti razvoj in raziskave na področji izobraževanja odraslih.

Kazalniki: Čaka se PIAAC v Sloveniji, CRP v letu 2023 je zaključen, v letu 2023 je bilo v teku 5 razvojnih projektov na nacionalni ravni, dodatno smo vključili še Preglednico 12 razvojnih programov na področju izobraževanja odraslih, financiranih iz programa Evropske unije Erasmus+.

Peto prednostno področje - Dejavnosti na področju izobraževanja odraslih.

Cilj: Izboljšati in okrepiti dejavnosti na področju izobraževanja odraslih.

Kazalnik: Delež odraslih, vključenih v svetovalno dejavnost, ki se izvaja kot javna služba, se bo do leta 2030 povečal za vsaj 20 % glede na leto 2020.

Obseg svetovalne dejavnosti se na letni ravni v zadnjih treh letih povečuje in so trendi pozitivni.

PRIPOROČILA:

1. Nekateri kazalniki, postavljeni v ReNPIO 2022–2030, zahtevajo ponovni strokovni premislek in morebitne popravke:
  - kazalnik vključenosti odraslih 45–54 let v program OŠO,
  - kazalnik vključenosti odraslih v programe APZ v obsegu 50 %,
  - kazalnik vključenost starejših odraslih v starosti od 65 do 74 let v VŽU se bo povečal na 5,5 % v letu 2030 (ANP4t).
2. V skladu z ReNPIO 2022–2030 čimprej imenovati Programsko delovno skupino za spremljanje LPIO in ReNPIO.
3. Načrtovanje analiz, spremljav, evalvacij in raziskav na letni ravni sodelujočih ministrstev (npr. odrasli z nizko stopnjo izobrazbe).
4. Izvedba evalvacije uresničevanja ReNPIO 2022–2030 na polovici obdobja (predvidoma v letu 2026).
5. Pri velikih razvojnih projektih v novi ESS perspektivi med aktivnostmi izvajalcev načrtovati tudi spremljanje učinkov.

Komisija za obravnavo strateških vprašanj na 41. seji ni bila sklepčna, vendar so prisotni člani poročilo vseeno obravnavali. Strokovnemu svetu predlagajo tudi priporočila za popravke in sicer:

- Popravek odstotne vrednosti zmanjšanja sredstev v primerjavi z letom 2022 na strani 9 in pri preglednici 20 na strani 30 dodati pojasnilo.
- Predlagajo navedbo števila vseh vključitev glede na programe v poročilu.
- V naslednjem programu/poročilu želijo pregledne in smiselno prikazane učinke za področje izobraževanja odraslih.
- V poročilu naj ne bo navedenih programov in ukrepov, ki jih ni bilo v načrtu, oziroma naj bodo ti jasno opredeljeni.

V razpravi je predlagatelj na vprašanje glede Metodologije spremljanja ReNPIO, ki je bila predstavljena na zadnji seji strokovnega sveta, pojasnil, da potekajo aktivnosti in testiranja orodij za spremljanje po ministrstvih. Načrtujejo uskladitev baze podatkov spremljave po ministrstvih na način, da se bo lahko na daljši rok spremljalo tudi učinke. Doda, da aktivnosti še ne potekajo tako hitro kot bi si želeli, prve rezultate pa bodo predstavili na seji strokovnega sveta še v letošnjem letu.

Člani opozorijo, da je potrebno že sedaj razmišljati, da se v bodoče dokumente vključijo kazalniki merjenja učinkov, ki pa jih sedanja resolucija nima in zato tudi predlagatelj spremljave te resolucije do leta 2030 v tem delu težko oz. ne more pripraviti.

V razpravi so člani opozorili na strukturo udeležencev osnovne šole, kjer so glavna ciljna skupina 15+ do 18 let in predstavlja socialni korektiv za mlajše, ki niso končali osnovno šolo, priseljence, Rome in še najmanj za odrasle. Člani opozorijo na ranljive ciljne skupine.

Predlagatelj pojasni, da se trend mlajših odraslih brez osnovne šole povečuje, potrebno je delati s skupino 45+, pada tudi osnovna raven informacijske pismenosti in ker je kar nekaj negativnih trendov, bi bilo pri njih potrebno preveriti pristope oziroma analizirati in premisliti kako se čimbolj približati kazalnikom z vidika nadaljnjih oziroma mogočih ukrepov, saj sredi procesov kazalnikov ni mogoče spreminjati.

Na vprašanje članov, kaj so razlogi, da upada vpis v javnoveljavne izobraževalne programe, ki ne dajejo izobrazbe in kaj za upad brezposelnih, vpisanih v različne programe, sta predlagatelj in ministrstvo podala pojasnila. Večina UŽU programov se je izvajala projektno preko ESS in ti programi niso tržno zanimivi, saj jih izvajalci ne bodo izvajali, če ne bodo javno financirani ali če ne bodo vključeni celo v javni mreži, so pa tudi daljši. Razmišljajo, kako izvedbeno zapeljati te programe, da se obdrži razmerje med temi programi in padcem brezposelnosti, za kar bi potrebovali strokovno analizo. Ker ti programi leta 2023 v večini niso bili izvajani zato ker je izpadlo leto financiranja preko evropskih skladov, je to tudi pokazatelj kako pomembno je redno financiranje tovrstnih programov in kako to vpliva na udeležbo. Nadejajo se obrnitve trenda z novimi projekti in tudi z novimi programi, saj javno veljavne programe sedaj pripravljajo za splošno populacijo in z zanimivimi vsebinami, vendar pa so ti programi javno veljavni in imajo svoj čas izvedbe in so oblikovani z namenom, da udeleženci pridobijo ustrezna znanja.

Predstavnica Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve doda, da gre za dolge programe in da trenutno delodajalci zaposlujejo vse, kar pride na trg dela. V Sloveniji imamo po letu 2008 največjo zaposlenost. Trenutno je na Zavodu za zaposlovanje 44.000 brezposelnih oseb, od tega jih je 43.000 dolgotrajno brezposelnih, kar pomeni, da so že nekaj časa na Zavodu za zaposlovanje, dalj kot leto in pol, od celotne številke jih je 16,6 procenta invalidnih oseb. Problem Zavoda za zaposlovanje je tudi v odlivu in prilivu brezposelnih, saj novih brezposelnih ni dovolj, zato je predlagala, da poskrbi za to, da se povabi direktorico Zavoda RS za zaposlovanje, da strokovnemu svetu predstavi in razloži vse pomembne podatke s področja odraslih in brezposelnosti (demografija, strukturo brezposelnosti idr.).

Člani menijo, da bi moral biti predstavnik Zavoda za zaposlovanje tudi član tega strokovnega sveta, kar je vezano na ZOFVI in morebitne spremembe sestave sveta, takšen predlog pa je predsednica že večkrat posredovala ministrom v času njenega predsedovanja.

Člani opozorijo in pozovejo ministrstvo, da v skladu z ReNPIO 2022–2030 čimprej imenuje Programsko delovno skupino za spremljanje LPIO in ReNPIO (2. točka priporočil).

Predsednica je predlagala sklep, ki so ga člani soglasno sprejeli:

SKLEP 2/123: Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih (SSIO) v skladu s 45. členom Zakona o izobraževanju odraslih (UL RS, št. 6/18) daje pozitivno mnenje h gradivu »Letni program izobraževanja odraslih LPIO 2023: Poročilo o uresničevanju«.

Ad 3.

Poročilo o delu Sveta za kakovost in evalvacije za leto 2023.

Člani ugotavljajo, da že nekaj časa ni nobene nacionalne evalvacijske študije na področju izobraževanja odraslih. Tudi člani strokovnega sveta na zadnji poziv za predlaganje novih nacionalnih evalvacijskih študij niso podali nobenih predlogov.

Člani sveta so soglasno sprejeli sklep

SKLEP 3/123: *Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih se je v skladu s 3. členom Pravilnika o posodabljanju vzgojno-izobraževalnega dela seznanil s Poročilom o delu Sveta za kakovost in evalvacije za leto 2023.*

Ad 4.

4.1.

Predsednica je predlagala zamenjavo članov Komisije za obravnavo strateških vprašanj in sicer, da se razreši dosedanjo članico mag. Ines Gergorič in se namesto nje imenuje novoimenovano članico Tjašo Polc.

Člani so soglasno sprejeli

SKLEP 4/123: *Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih v Komisiji za obravnavo strateških vprašanj razreši članico mag. Ines Gergorič in za članico imenuje Tjašo Polc.*

Komisija za obravnavo strateških vprašanj deluje v sestavi:

1. *mag. Brigita Kruder, predsednica*
2. *dr. Matej Forjan*
3. *mag. Andrej Sotošek*
4. *dr. Borut Mikulec*
5. *Irena Kuntarič Hribar*
6. *Bojana Sever*
7. *Ema Perme*
8. *Mateja Gerečnik*
9. *Tjaša Polc*

4.2.

Predsednica je člane strokovnega sveta seznanila s predlogom, da za člana Državne komisije za poklicno maturo imenuje članico Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih mag. Brigito Kruder in predstavi razloge za njeno imenovanje.

Člani so soglasno sprejeli

SKLEP 5/123: *Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih v skladu s 13. členom Zakona o maturi za članico Državne komisije za poklicno maturo predlaga mag. Brigito Kruder.*

4.3.

Na predlog in pobudo članice strokovnega sveta, je predsednica predlagala sklep, ki so ga člani soglasno podprli

SKLEP 6/123: *Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih zadolži Ireno Kuntarič Hribar, da na eni od prihodnjih sej zagotovi predstavitev strukture brezposelnih in trga dela s strani direktorice Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje.*

Strokovni svet za izobraževanje odraslih na to sejo povabi tudi člane in članice Komisije za obravnavo strateških vprašanj.

Predsednica je sejo zaključila ob 14.20.

dr. Sonja Kump
predsednica SSIO

Zapisała:
mag. Mojca Miklavčič